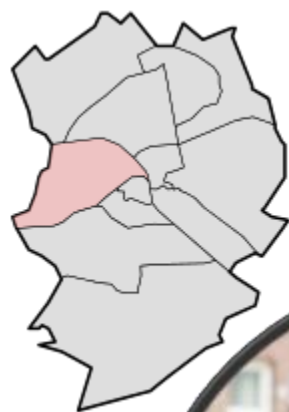

Buurtplan Aalderinkshoek samen voorbereiden op aardgasvrij wonen

Almelo – November 2022

**buur
kracht.**

Inhoud

1. Welkom
2. Onze buurt in beeld
3. Aardgasvrij in 2050: waar staan we nu?
4. Aardgasvrij in 2050: hoe kunt u zich voorbereiden
5. 'Altijd goed'-maatregelen die je nu al kunt nemen
6. Wat kost het en wat levert het jou op
7. Hoe kan ik dat betalen
8. Collectieve aanpak – samen staan we sterker
9. Routekaart – hoe gaan we verder
10. Tips voor de Gemeente Almelo

Bijlagen
Contact

1. Welkom

In 2050 moeten alle woningen in Nederland van het aardgas af zijn om de klimaatdoelstellingen te halen. De gemeente Almelo wil ook graag dat de inwoners voor 2050 van het aardgas af zijn. Hoe kunnen we ons als inwoners van Aalderinkshoek voorbereiden op een toekomst zonder aardgas? Wat betekent dat voor ons? Hoe moeten we dan straks ons huis verwarmen, koken en een warme douche nemen? Welke alternatieven zijn er voor ons, welke stappen kunnen we zelf nemen en wat hebben we daarvoor nodig?

Daar denken we graag zelf over mee. Wij, buurtteam Aalderinkshoek, hebben als meedenkteam het voortouw genomen en zodoende een buurtplan gemaakt.

Dit is een plan van en voor buurtbewoners

Bij dit plan hebben we zo veel mogelijk burens betrokken, onder andere via een bewonersenquête, buurtbijeekkomsten een isolatiebeurs en een onderzoek in de buurt door Merosch. We hebben veel informatie verzameld en gedeeld. En al die input hebben we gebruikt voor dit buurtplan.

Ons uitgangspunt is te onderzoeken hoe we onze woningen budgettair neutraal van het aardgas af kunnen krijgen. Wat kun je nu al doen, hoe kun je het financieren en wat kunnen we individueel of collectief doen.

We nemen je graag mee!

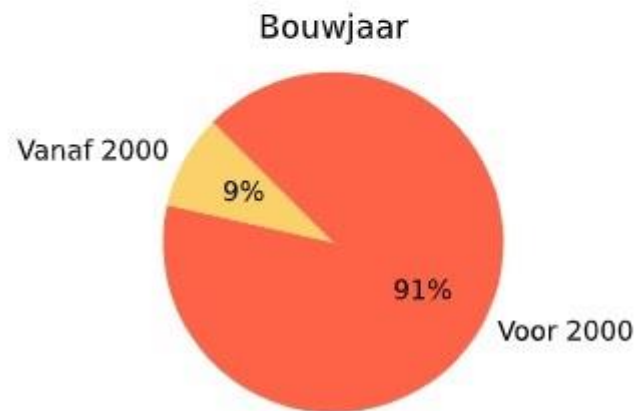
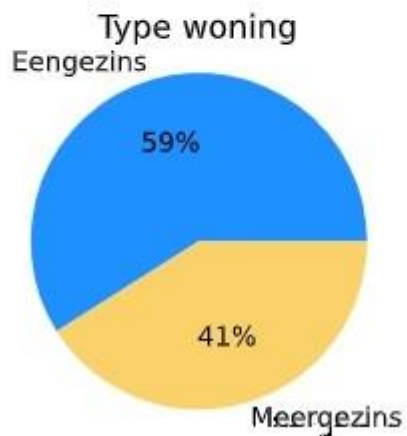
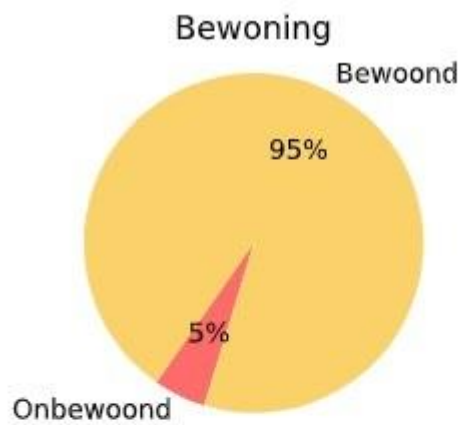
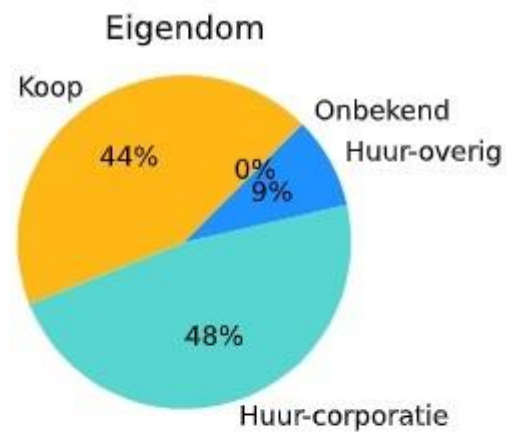
Namens het buurtteam Aalderinkshoek

Status buurtplan

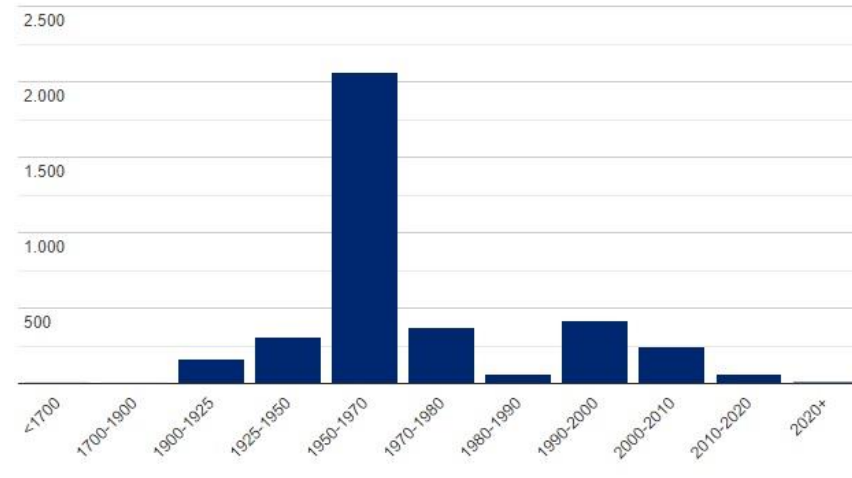
- dit is een plan van, **voor en door bewoners van de buurt**. Niet van de gemeente (die heeft het buurtplan wel mede mogelijk gemaakt)
- het plan is zeker niet in beton gegoten: het is een **handreiking** die je ondersteunt, maar niemand ergens toe verplicht
- dit plan is ook bedoeld om de gemeente(raad) **te inspireren**, als input en leidraad voor de uitvoeringsplannen. **De gemeente kan het plan omarmen, maar niet opleggen aan bewoners**

2. Onze buurt in beeld

Adressen: bouwperiode van panden [↗](#)

Bron: Allecijfers.nl

3. Aardgasvrij in 2050: waar staan we nu?

1. Communicatie met de buurtbewoners

- Buurtteam samengesteld uit de hele wijk
- Diverse vergaderingen geweest met provincie, gemeente, Buurkracht en buurtteam
- Bewoners informeren en betrekken bij de plannen
- Bewonersenquête en buurtbijeenkomst;
- Isolatiebeurs gehouden voor de hele wijk
- **Buurtwandeling met warmtecamera (infrarood)**
- **Toekomstige ontwikkelingen bijhouden en terugkoppelen naar de buurt**
- **Wil je helpen? Meld je aan via www.duurzamewijkenalmelo.nl**

Volgt

2. Technisch onderzoek naar de mogelijkheden

- Er is een uitgebreid technisch en financieel onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden om van het aardgas af te gaan (Merosch)
- Resultaten van het onderzoek zijn doorgesproken
- Meerjarenanalyse van technische en financiële oplossingen per woningtype
- Advies op maat; behoeften en wensen van bewoners i.c.m. de mogelijkheden (isolatiebeurs)
- Informatie of bezoek op aanvraag door deskundige (energiemarkt)
- **Het organiseren van collectieve acties in de komende jaren (acties nog niet concreet)**

Volgt

Aardgas gebruiken we in huis om:

- te koken (als je nog niet elektrisch kookt)
- ons huis te verwarmen
- ons water te verwarmen (voor douchen of (af)wassen)

Meer info lees je [hier](#)

Lees meer over de alternatieve bronnen voor aardgas in het rapport van Merosch in de bijlage

4. Aardgasvrij in 2050: hoe kunt u zich voorbereiden

Kies je moment – voor collectieve én individuele maatregelen

- Ben je toch van plan je huis te verbouwen, bijvoorbeeld omdat er gezinsuitbreiding op komst is of omdat je nou eindelijk eens die uitbouw wilt maken, neem dan meteen de nodige isolatiemaatregelen mee.
- Zijn je kozijnen aan een schilderbeurt toe? Dat is dat een mooi moment om ook na te denken over het vervangen van je ramen die nog niet voldoende geïsoleerd zijn. Kies je dan ook nog voor kunststof kozijnen (die heb je tegenwoordig ook in houtlook met houtnerf) hoef je in de toekomst helemaal niet meer te schilderen.
- Als je kozijnen aan vervanging toe zijn, dan is driedubbel glas misschien een optie. Het is vaak lastig omdat extra isolerende glas in bestaande kozijnen te plaatsen, omdat het best dik is, maar als je toch nieuwe kozijnen plaatst, waarom zou je dan niet meteen voor de beste isolatiewaarde gaan?
- Toe aan een nieuwe keuken? Dan is dat een goed moment om ook meteen over te stappen op inductie koken.
- Het plaatsen van een dakkapel is ook zo'n moment dat je je dakisolatie nog eens onder de loep neemt. Voldoet die (nog)? Kan je een combi maken?
- Het is ook verstandig om bij het plaatsen van een dakkapel te bedenken of je in de toekomst misschien nog zonnepanelen wil. En waar. Want een dakkapel betekent natuurlijk dat je daar minder ruimte voor hebt. Andersom: als je zonnepanelen gaat plaatsen, houd dan ook rekening met een eventuele toekomstige dakkapel.
- Lekkage of een andere reden om je dak te vernieuwen? Dat is natuurlijk hét moment om meteen voor goede dakisolatie te gaan.
- Is je CV-ketel aan vervanging toe, denk dan aan een warmtepomp. Meer actiestappen vind je op www.verbeterjehuis.nl.

Stap voor stap

Het lijkt misschien alsof je nog heel wat te doen staat, maar je hoeft echt niet alle maatregelen vandaag te nemen. Alles op z'n tijd. Zolang je maar in 2050 aardgasvrij bent. **Jij bepaalt zelf** welke maatregel je neemt, wanneer en in welke volgorde. Op www.milieucentraal.nl vind je tal van tips.

**IEDEREEN DOET
WAT.**

5. 'Altijd goed'-maatregelen die je nu al kunt nemen

We hoeven niet stil te zitten. Sommige maatregelen zijn altijd goed, ongeacht wat straks het alternatief voor aardgas wordt. Zoals het aanpakken van onnodig warmtegebruik. Want de warmte die je niet gebruikt, hoef je niet te betalen. Welke warmtebron je ook gebruikt, nu of straks, dat levert altijd een besparing op.

Gratis; onnodig warmte- en elektriciteitsverbruik omlaag

Ongeveer de helft van ons energieverbruik gaat op aan ruimteverwarming en warm tapwater, koelkast/diepvries, wasmachine/wasdroger en airco. Het lijkt een open deur, maar dit gebruik kun jij zelf beïnvloeden met jouw gedrag. Als je dat nog niet gedaan hebt, dan haal je al snel een besparing van 5-10% procent. En het kost je niets en je hoeft er niet voor naar de bouwmarkt. Dat is toch mooi verdiend.

Wil jij besparen op je warmteverbruik (gas)? Denk aan:

- Je verwarming lager zetten een uur voordat je naar bed gaat of als je niet thuis bent
- 's Avonds je gordijnen dicht doen, het vermindert het warmtelek naar buiten
- De radiatoren uitdoen in ruimtes waar je niet komt
- Deuren dicht doen, zodat de warmte in de kamer blijft
- Warm waterkraan dicht als je het niet gebruikt.
- Verwarm (plaatselijk) met een infrarood paneel

Ook op stroomverbruik (elektriciteit) is te besparen:

- Licht uit als je een kamer verlaat;
- Opladers uit het stopcontact;
- Apparaten uitzetten in plaats van op stand-by;
- Gebruik apparaten zoals wasmachine, droger, koelkast bewust en efficiënt (wassen met volle in plaats van halfvolle wasmachine, gebruik de droger zo min mogelijk, volle koelkast is bij normaal gebruik energiezuiniger dan lege koelkast)
- Bij vervanging van verlichting kies voor LED;
- Bij vervanging van apparatuur, zoals wasmachine, koelkast, diepvries kies voor energiezuinige apparaten.

Doe je dit allemaal al? Dan ben je goed bezig! De eerste stap in besparing heb je al gezet.

'Altijd-goed'-maatregelen zijn:

- Onnodig warmteverbruik omlaag.
- Isoleren, isoleren, isoleren.
- Isoleren altijd in combinatie met goede ventilatie! Laat je informeren.
- Overstappen naar koken op inductie op een moment dat voor jou logisch is
- Gebruik energiezuinige apparaten
- Zonnepanelen voor duurzame opwekking van je stroom (op eigen dak of via postcoderoos-regeling).

5. 'Altijd goed'-maatregelen die je nu al kunt doen (2)

We hoeven niet stil te zitten. Door middel van gedrag en kleine maatregelen kun je al flink op je energierekening besparen. Hoeveel van deze maatregelen kun jij al afstrepen? Daag jezelf uit en doe er elke week 1.

Korter douchen: Douche maximaal 5 minuten. Dit bespaart water en energie.

Kieren dichten: plaats een tochtstrip bij (scheve) ramen en deuren. Door kieren verlies je warme lucht en dus energie.

Brievenbus met klep: Een brievenbus met klep zorgt ervoor dat de kou buiten blijft.

Ventilatie: Door het beter isoleren (kieren dichten) is het nóg belangrijker om schone lucht binnen te krijgen. Bekijk of je ventilatie (roosters) schoon zijn.

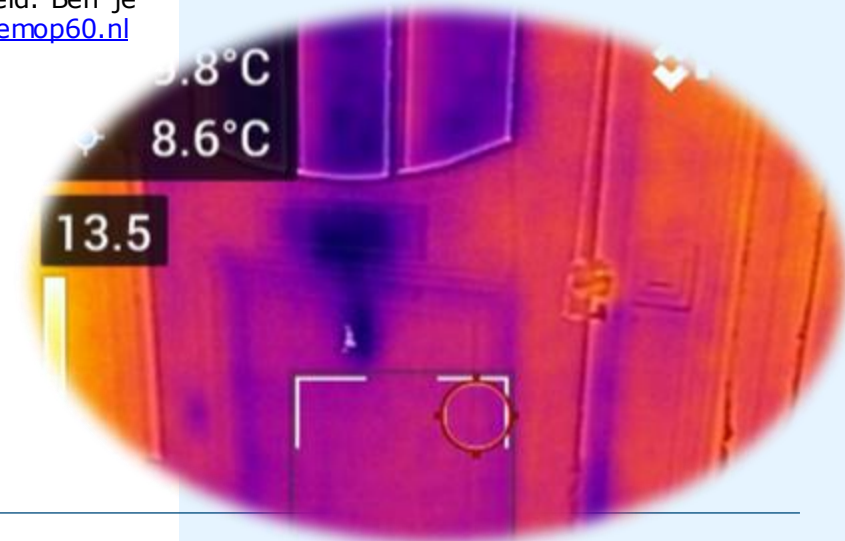
Radiatorfolie plaatsen: Plaats radiatorfolie achter de verwarming zodat de warmte mooi richting de kamer gaat.

Verwarming een graadje lager: de grootste besparing realiseer je door de verwarming lager te zetten. Zet de verwarming bijvoorbeeld op 19 graden en in de nacht op 16/17 graden.

Zet je CV ketel lager. Hierdoor is je CV ketel efficiënter en bespaar jij gas en dus geld. Ben je fanatiek? Probeer dan 50 of zelfs 40 graden. Hoe doe ik dit? Bekijk de site www.zethemop60.nl

'Altijd-goed'-maatregelen zijn:

- Plaats deurdrangers.
- Zet apparaten uit.
- Een waterbesparende douchekop.
- LED lampen overal
- Was op 20 of 30 graden
- Verwarm geen ruimtes waar je niet bent
- Hang je was aan de lijn ipv de droger

6. Wat kost het en wat levert het jou op

Voorbeeld factsheet woningtype 'jaren 70'

Informatieblad Aalderinkhoek aardgasvrij

Woningtype 1: "Eengezins jaren 70"

Woningkenmerken

Aantal woningen: +/- 1020
Bouwjaar: Omstreeks 1970
Isolatieniveau bij bouw: Matig tot redelijk
Type woning: Rijwoning, twee-onder-een-kap of vrijstaand
Rekenvoorbeeld bouwjaar: 1969
Rekenvoorbeeld woonoppervlakte: 120 m²

Samenvatting onderzoek

In opdracht van de gemeente Almelo en in samenwerking met buurtteam in Aalderinkhoek en Buurkracht, heeft Merosch onderzocht op welke manier de particuliere woningen in Aalderinkhoek aardgasvrij zou kunnen worden.

In Aalderinkhoek staan circa 2.300 woningen, die voor het onderzoek ingedeeld zijn in 4 woningtypes op basis van bouwjaar met veronderstelde mate van isolatie vanuit de bouw. Dit heeft gevolgen voor de mogelijkheden om uw woning aardgasvrij te verwarmen en te voorzien van warm water. Deze factsheet geeft voor uw woningtype een overzicht van de resultaten. Op de volgende pagina leest u meer over de bijbehorende isolatiemaatregelen en een rekenvoorbeeld.

Woningtype 1

Vergaand isolatie nodig + Toevoegen extra radiatoren

Beperkt isolatie nodig

Beperkt isolatie nodig

november 2022

Laag Temperatuur (LT) warmtepomp

PVT-panelen

Mits voldoende ruimte op dak

Lucht-buit

Op dak, b of gev

Midden Temperatuur (MT) warmtepomp

PVT-panelen

Mits voldoende ruimte op dak

Lucht-buit

Op dak, b of gev

Midden Temperatuur (MT) warmtenet

Afleverst

Alleen als woning in cluster 1 of 2 staat

Mits > 70% meedoet

De volgende documenten zijn te vinden op Aalderinkhoek.buurkracht.nl & Duurzaamewijkelnalmeelo.nl

- Factsheets per woningtype en een toelichting hierop
- Meerjarenanalyse van technische en financiële oplossingen per woningtype, n.a.v. informatie lokale installateur (energierkening, besparing, kosten ombouw)

7. Hoe kan ik dat betalen

Aanpassingen om je woning voor te bereiden op een toekomst zonder aardgas, kosten geld. Hoeveel, dat hangt van allerlei factoren af. In de factsheets kun je zien wat het je kost en wat het je oplevert. Jij bepaalt of je nu al maatregelen wilt uitvoeren.

Betaalbaar voor iedereen en woonlastenneutraal

In het klimaatakkoord staat dat de overgang naar aardgasvrij wonen voor iedereen betaalbaar moet zijn en dat 'woonlastenneutraliteit' het uitgangspunt is. Dat laatste betekent dat wonen zonder aardgas jou uiteindelijk niet meer mag gaan kosten dan wat je nu maandelijks betaalt om te koken en je huis en tapwater te verwarmen op aardgas. Daarbij gaat het om de kosten van je energieverbruik en de kosten voor het nemen van maatregelen om je huis geschikt te maken voor.

Financieringsmogelijkheden

Ook als je geen eigen geld hebt en aan de slag wil, heb je verschillende mogelijkheden om de financiering te regelen. Lees de mogelijkheden in het kader rechts of kijk op www.energiesubsidiewijzer.nl.

Subsidies, leningen en kredieten

Landelijke subsidies

De ISDE-subsidie is beschikbaar voor isolatie. Bij het treffen van 2 isolatiemaatregelen is de subsidie hoger dan bij 1 maatregel. www.rvo.nl/isde.

Voor VvE's is er de SEEH-subsidie.

Zie: www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/see

Asbest in het dak

De Provincie Overijssel heeft de subsidie: asbest eraf zonerop. www.overijssel.nl/asbest

Energiebespaarlening

Geld lenen kan, zonder hoge kosten, via de energiebespaar-lening van het Nationaal Energiebespaarfonds: www.energiebespaarlening.nl. Huishoudens met een verzamelinkomen tot 45.014 euro per jaar betalen geen rente.

Andere groene kredieten

Meerdere banken verlenen speciale kredieten om energiebesparende maatregelen te financieren tegen relatief gunstige voorwaarden.

Groen lenen van familieleden

Ten slotte kun je voor energiebesparende maatregelen ook nog terecht bij je eigen familie. Bij je ouders, kinderen, neven en nichten kun je een onderhandse lening aangaan, zonder al te veel papieren rompslomp. Of ze nemen een stukje van je hypotheek over. Als je dat opgeeft aan de belastingdienst, kan dat fiscaal voordeel opleveren. Dat geldt ook voor een schenking. Meer weten? Kijk op de website van de [belastingdienst](http://belastingdienst.nl).

8. Collectieve aanpak – samen staan we sterker

Waarom zouden we allemaal zelf het wiel uitvinden wanneer we allemaal voor dezelfde opgave staan? Wij zien allerlei mogelijkheden om maatregelen samen aan te pakken. Wel zo makkelijk en het levert ons misschien ook scherpere prijzen op. We hebben diverse collectieve acties georganiseerd voor de meest gekozen maatregelen.

Voordeel van samen aan de slag zijn:

- ✓ samen heb je meer kennis
- ✓ je kunt het (uitzoek)werk verdelen
- ✓ je kunt wellicht een groepskorting bedingen
- ✓ je behoudt beter een eenduidig straat-/buurtbeeld (in geval van maatregelen die zichtbaar zijn aan de buitenkant van de woning)
- ✓ installatiebedrijven hebben het steeds drukker, niet elk installatiebedrijf komt nog voor 1 adres. Een opdracht voor meerdere adressen in 1 straat of buurt is voor hen wel interessant.

De samenwerking binnen 'buurtteam Alderinkshoek aardgasvrij' richt zich op de kracht van samenwerken met je burens. Inzicht in maatregelen die buurtbewoners overwegen uit te voeren is een eerste stap. Dat inzicht hebben we nu met het onderzoek van Merosch en de meerjarenanalyse van technische en financiële oplossingen per woningtype.

De volgende stap is het daadwerkelijk uitvoeren van maatregelen ter voorbereiding op aardgasvrij wonen. Daarom willen we met buurtgenoten uit de Alderinkshoek collectieve acties voorbereiden. Niet eenmalig, maar structureel de komende jaren. Waarbij we collectieve acties bijvoorbeeld elke twee jaar herhalen. Zodat iedereen kan meedoen op het moment dat hen uitkomt. Zo blijf je jouw eigen bepalen.

We zoeken nog uit hoe we dit kunnen organiseren. Daarvoor zoeken we ook versterking. Heb je interesse om mee te helpen?

E-mail naar: duurzaamalderinkshoek@gmail.com

buurkracht (buur-kracht)

Zelfstandig naamwoord, (de; m/v)

Vermogen dat ontstaat wanneer burens zich gezamenlijk inspannen om dingen in de buurt voor elkaar te krijgen.

**ik kan het wel alleen
maar doe het
liever samen**

buurkracht.

Ervaring met duurzame toepassingen

Veel inwoners van Zwartsluis zullen het zich nog herinneren: in februari 2019 werd de woning van Marcel Wieling en Paula Honing aan het Groot Lageland rechtgezet. Om dit mogelijk te maken moest er nogal wat gebeuren aan de 160 jaar oude voormalige burgemeesterswoning.

Maar dat bood ook meteen tal van mogelijkheden om duurzaam aan de slag te gaan. Zo moest, omdat er een nieuwe fundering onder de woning kwam, de hele vloer worden verwijderd. "Hét moment dus om een goed geïsoleerde vloer te leggen. En voor het rechtzetten moesten we sowieso van het gas af, dus dan ook meteen maar voorgoed", vertelt Marcel (53) in zijn prachtige woning, waarin nog steeds hard wordt gewerkt aan de renovatie. De cv-ketel maakte plaats voor een lucht-water-warmtepomp. "Een bewuste keus, ook al omdat een en ander op een redelijk korte termijn gerealiseerd moest worden. Dus andere opties hebben we eigenlijk ook niet overwogen."

Omdat alle wanden waren gestript kon ook daar optimaal worden geïsoleerd. En datzelfde geldt voor het dak dat werd voorzien van een 28 centimeter dikke vlaslaag. De (fraaie) uitbreiding aan de achterzijde van de woning werd vanzelfsprekend ook (meer dan) duurzaam uitgevoerd.

Marcel en Paula hebben geprobeerd voorafgaand aan alle aanpassingen een goed inzicht te krijgen. Dat was best wel lastig. "Want", zo benadrukt Marcel, "ieder verhaal is weer anders en veel is gebaseerd op aannames. Je wilt het goed doen en uiteindelijk draait alles om het rendement." Over dat laatste gesproken: inmiddels draait de warmtepomp ruim een jaar aan het Groot Lageland en de meter staat op 3000 kWh. Marcel wil daar echter nog niet teveel conclusies aan verbinden. "We hebben bijvoorbeeld een vrij warme winter gehad, dus een echte graadmeter vind ik het nog niet. In een later stadium gaan we nog zonnepanelen plaatsen, dan kunnen we de voordelen echt gaan vergroten."

Marcel volgt de activiteiten van Buurkracht op de voet, heeft zelfs korte tijd deel uitgemaakt van het team. "Een sterk team met veel expertise", concludeert hij. "Vanaf de zijlijn blijf ik alles volgen en ik wil mijn ervaring, desgewenst, ook graag delen."

Tot slot heeft Marcel een goed advies voor iedereen die, ook in een veel nieuwer en moderner huis, aan de slag wil: "Zorg dat je huis goed tocht dicht is. Dat is essentieel!"

De woning van Marcel is te bekijken op de duurzame huizenroute

9. Routekaart – hoe gaan we verder

Routekaart Aalderinkshoek

Uit het onderzoek van Merosch is duidelijk geworden met welke technologie we onze woningen in de Aalderinkshoek op een betaalbare manier aardgasvrij kunnen maken. Daarom delen we onze route naar aardgasvrij op in 2 fasen:

- Fase 1: altijd-goed maatregelen waarmee het aardgas- en elektriciteitsverbruik omlaag kan
- Fase 2: overstap op een all-electric warmtepomp

Je kunt nu al iets doen

Je bent niet verplicht om nu al iets te doen. Maar het is slim om niet te wachten. De verwachting is dat de komende jaren de gasprijs gaat stijgen. Uit ons onderzoek blijkt dat je budgettair neutraal de overstap naar aardgasvrij kunt maken. De komende jaren kan er tevens nog geprofiteerd worden van de salderingsregeling bij het opwekken van zonne-energie.

Wat kun je in 2022/2023 van ons verwachten

- Factsheets met begeleidende brief
- Meerjarenanalyse van technische en financiële oplossingen per woningtype
- Advies op maat is mogelijk, neem hiervoor contact op met de aannemers
- Informatie via sociale media en de site duurzaamewijkenalmelo.nl

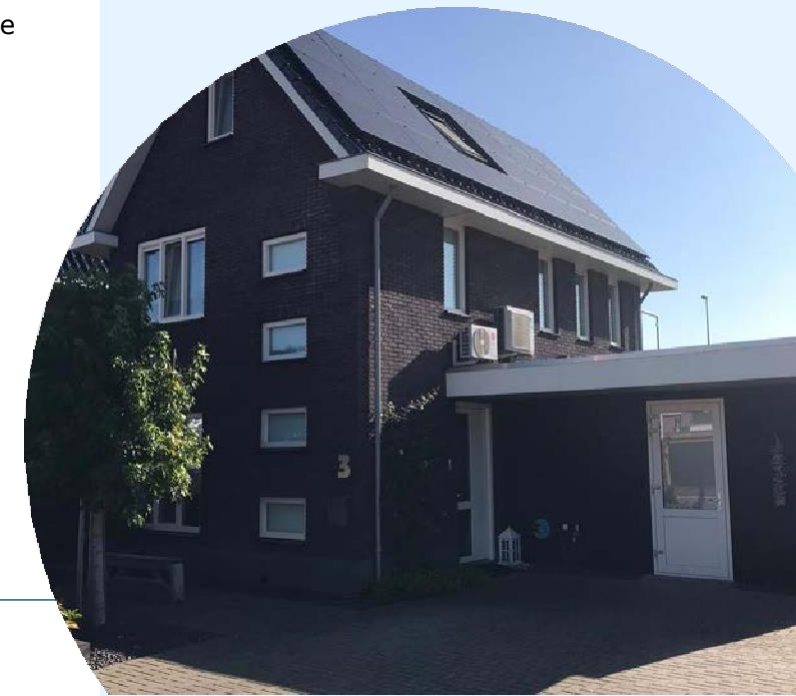
2023 en later

- Collectieve acties > denk jij mee? Meld je aan
- Informatie en advies
- Up-to-date houden van recente ontwikkelingen

Waarom zouden we van het aardgas af willen?

Schone lucht en we willen een omslag maken naar schone energie.

Verder houdt deze vraag de gemeederen in Nederland de laatste tijd bezig. Daarom is het goed toch om even verder te kijken dan de klimaatplannen waar het Kabinet aan werkt. Want de transitie naar aardgasvrij en voorbereiden op aardgasvrij biedt ook kansen om comfortabeler te wonen. Met betere isolatie (i.c.m. goede ventilatie) heb je bijvoorbeeld geen vocht en tocht in huis, geen herrie van buiten, een gezonder binnenklimaat. Als je kookt op inductie heb je een kookplaat die je in een paar seconden schoonmaakt. Je energierekening kan omlaag gaan – zeker als de tarieven van en belastingen op energie verder omhoog gaan. Dat is gunstig voor de waarde van je huis.

Van zonnepanelenactie naar grote plannen in Barsbeek

Een van de grote uitdagingen voor gemeenten in de warmtetransitie is: hoe krijgen we bewoners mee? Maar soms lopen de bewoners juist voor de troepen uit. Zoals in Barsbeek in het Overijsselse Zwartsluis. Daar kwam het initiatief voor onderzoek naar de mogelijkheden om van het aardgas af te gaan, uit de buurt zelf.

Het zaadje werd in het voorjaar van 2018 geplant, bij een bijeenkomst van de gemeente voor bewoners. De Barsbekers Cees Selles en Greet Generaal raakten aan de praat met buurtbegeleider Alex de Ruiters van Buurkracht, die een presentatie gaf over hoe Buurkracht volgens een vaste aanpak buurtinitiatieven van de grond helpt tillen. "Zo vatten we het idee op om samen met Buurkracht in onze buurt een zonnepanelenactie te organiseren", vertelt Cees. "Daarvoor stelden we eerst een buurtteam samen van enthousiaste bewoners die hierin het voortouw wilden nemen. Toen de actie stond, nodigden we de hele buurt – 250 woningen – uit voor een informatieavond. Dat werd een daverend succes: we rekenden op 60 bezoekers, maar er kwamen er twee keer zo veel. En vervolgens stroomden de offerteaanvragen binnen."

Veiliger met AED

In de tussentijd hield het buurtteam van Barsbeek de buurt op de hoogte en startten ze een ander initiatief: een AED voor de buurt. Ook dit werd een doorslaand succes: binnen no time meldden zich zo veel buurtgenoten die hierin mee wilden investeren dat er zelfs geld overbleef voor een AED-training voor een groep bewoners. Cees: "Zo is de buurt meteen een beetje veiliger geworden. En voor ons was de actie ook een goede manier om te zorgen dat zo veel mogelijk burens de buurkracht-app downloaden. Zo'n 80 procent van de huishoudens kunnen we nu via die app heel makkelijk bereiken."

Het volledige artikel is te bekijken op: <https://departicipatiecoalitie.nl/nieuws/van-zonnepanelenactie-naar-aed-naar-aardgasvrijplannen-in-barsbeek/>

Dwarsbomen gemeenten hun eigen duurzaamheidsdoelen?

Bewoners die zelf groene initiatieven starten, lopen bij de gemeente regelmatig tegen een muur op. Dat beeld rijst op uit een steekproef van Trouw onder 225 burgerinitiatieven. Ondertussen waarschuwt het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) lokaal bestuurders dat ze bewoners te weinig betrekken bij hun klimaatplannen. Vlek op vlek. Roel Woudstra, directeur van stichting Buurkracht: 'Stop met op de rem trappen, neem bewoners mee en omarm de burgerbeweging. En geef hen daarbij ruimte én kaders. Want beide zijn nodig.'

Gemeenten staan voor de opgave om voor 2050 – en liefst eerder – te zorgen dat alle woningen aardgasvrij zijn. 'Ambtenaren zijn hier al jaren druk mee bezig, maar bij de meeste bewoners staat dit onderwerp echt niet in de top 5 van hun dagelijkse agenda', zegt Woudstra. 'Gemeenten realiseren zich dit soms onvoldoende. Het gebeurt nog te vaak dat ze bewoners – voor hun gevoel *out of the blue* – een brief sturen waarin staat dat hun wijk als een van de eerste in de gemeente van het aardgas afgaat. Dan is het logisch dat je op weerstand stuit. Daarmee is niet gezegd dat mensen duurzaamheid en de energietransitie niet belangrijk vinden. Wel dat je ze beter mee moet nemen. Stap voor stap. Daarbij is het belangrijk dat het proces helder is dat je goed duidelijk maakt hoe

bewoners zelf invloed kunnen uitoefenen op gemeentebesluiten. Want bewoners begrijpen heel goed dat de gemeente het algemene belang moet dienen, en niet alleen dat van de bewoners. Op die manier werk je aan vertrouwen, en dat is essentieel om niet alleen de "groene gekkies", maar iederéén mee te krijgen.'

Buurtinitiatieven als groene motor

De ervaring van Buurkracht is dat buurtinitiatieven hierbij goed kunnen helpen. 'Als een paar enthousiaste bewoners afval willen prikken in de buurt, een moestuin aanleggen of samen zonnepanelen of een groene daken inkopen, zie je dat andere burens al snel aanhaken. Zo'n groene beweging kan ook beginnen met iets anders,

zoals de speeltuin rookvrij maken, of parkeerplekken. Het gaat erom dat bewoners de kracht ontdekken van samenwerken; dat is vaak een opmaat naar duurzame initiatieven die goed aansluiten bij de duurzame doelen van gemeenten. Helaas herken ik ook het beeld uit de steekproef van Trouw dat ambtenaren nogal eens op de rem trappen. Dat ze schermen met regeltjes, of moeilijk doen over een klein startbudget. Terwijl je die initiatieven beter kan omarmen. Juist die enthousiaste koplopers die voor verbinding zorgen in de buurten heb je als gemeente nodig. Niet alleen voor verduurzamingstrajecten, maar voor alle terreinen waar gemeenten en bewoners elkaar tegenkomen.'

Meer weten?

Meer informatie over hoe Buurkracht in uw gemeente burgerparticipatie naar een nieuw niveau kan tillen? Neem dan contact op met Roel Woudstra via roel@buurkracht.nl en zie stichtingbuurkracht.nl

Stroomversnelling

Gelukkig ziet Woudstra ook veel – steeds meer – goede voorbeelden van gemeenten die bewoners betrekken bij hun duurzaamheidsdoelen en -aanpak en daarbij bewonersinitiatieven toejuichen. 'Zo organiseert Wassenaar klimaat tafels waar de gemeente bewoners uitnodigt om duurzame initiatieven op te zetten. Daar is onder meer een zeer succesvolle zonnepanelenactie uitgekomen. Wij zien ook dat het goed werkt om de wijkaanpak te verbreden; de verbinding die dit oplevert, geeft ook de groene beweging een impuls. Barsbeek is een mooi voorbeeld van een dorp waar een AED-actie uitmondde in een traject waarin bewoners zelf onderzoeken hoe ze hun huizen van het gas af kunnen krijgen. En waar de gemeente ervaart hoe samenwerken en meewerken met bewoners verduurzaming in een stroomversnelling brengt.'

buurkracht.

Tips voor de Gemeente Almelo

- #Maak een brede afweging bij het bepalen van een woonwijk voor verduurzaming; Zorg dat woningcorporaties actief meewerken vanaf de start (en niet pas in 2030 beginnen);
  - Betrek de verschillende Verenigingen van Eigenaren (VVE's) actief;
  - Betrek ook andere stakeholders (bedrijven, scholen, instellingen, nutsvoorzieningen e.d.);
  - Houd rekening met de wijkcultuur (een hechtere gemeenschap is actiever);
  - Werk een globaal maar realistisch stappenplan uit tot 2050 voor de hele gemeente;
  - Geef duidelijke kaders voor subsidie aan (dat verlaagt de drempel om te verbouwen);
  - Stimuleer eigen initiatief tot particuliere verduurzaming en ook collectief of geeft het aan als overheidsturing beter is (en wees duidelijk over die keuzes);
  - Zorg voor goede *incentives* voor bewoners én verhuurders (levenskosten-reductie is daarbij de belangrijkste drijfveer);
  - Laat duidelijke kaders voor de ontwikkeling van een Bronnet/warmtenet de basis voor vervolgtrajecten vormen;
  - Door een integrale aanpak ontstaan grotere effecten. Veel bewoners zijn wakker geschud maar gerichte acties en resultaten tot verduurzaming bleven uit.
- #Geef een vervolg aan dit Buurtplan en maak een doorstart met het Buurtteam.
-

Bijlagen

Belangrijke linkjes

Energie coöperatie AAdorp	www.duurzaamaadorp.nl
Aalderinkshoek website	www.duurzamewijkenalmelo.nl
Informatie van gemeente Almelo	Gemeente Almelo
Analyse wijk (Niemann)	www.duurzamewijkenalmelo.nl
Rapport Merosch	www.duurzamewijkenalmelo.nl
Factsheets	https://tinyurl.com/y3dhjzf3
Duurzaam Almelo	www.stichtingduurzaamalmelo.nl
Energiebesparing	www.energiebesparing.nl
Kijk wat jij kan doen om te verduurzamen	www.iedereendoetwat.nl
Buurkracht	www.buurkracht.nl/
Duurzame huizenroute	www.duurzamehuizenroute.nl/
Praktische onafhankelijke tips voor verduurzamen	www.milieucentraal.nl

Meer informatie

Meer informatie over duurzame maatregelen voor je woning en waar je op moet letten, vind je op verbeterjehuis.nl

Contact

Kijk op de buurtpagina:
www.duurzamewijkenalmelo.nl

E-mail: duurzaamalderinkshoek
@gmail.com

Contact: rutger@buurkracht.nl

**buur
kracht.**

Dankwoord

De afgelopen twee jaren hebben we samengewerkt met de gemeente Almelo en Stichting Duurzaam Almelo aan de pilot Aalderinkshoek. Deze samenwerking hebben we mogen afronden met dit buurtplan als resultaat. Het was een zeer prettige en open samenwerking. Bedankt daarvoor!

Ook willen we de provincie Overijssel bedanken voor het in ons gestelde vertrouwen, bij het beschikbaar stellen van de subsidie (Wijkuitvoeringsplannen energietransitie bebouwde omgeving Overijssel) voor deze pilot.

Het buurtteam Buurkracht Aalderinkshoek